

Χαράμη 30/10/1980

ΥΡΑΜΜΑΤΑ Κ ΤΕΧΝΕΣ

Κυπριακό διήγημα ΚΑΛΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑ

Μόλις άκουσαν στο ράδιο την «επίσημη», ο Μακάριος είναι νεκρός άρχισαν να περνούν το κρέας στη σούβλα και να κερνούν ούτσκι τους περαστικούς.

—Καλό Πάσχα, βάλτε αυγά, καλακαριάτικα μας ήρθε η Άντισταση.
Τρία μερόνυχτα γλεντοκοπούσαν, κι' οι γείτονες τους παρακολουθούσαν από τις γριλιές των παραθύρων. Ύστερα άρχισαν να έτοιμάζουν καταλόγους. Η κόκκινη λίστα, με τους κομμουνιστές, ή άσους υποψιάζονταν πως είναι στην ανάγκη θάλατε και τους αμφίθλους, μονάχα να μην μείνει κανείς έξω, να μπουν όλοι στη λίστα σύμφωνα με την έντολη, να περάσουν από το καρκατήριο, χά χά χά...

Η γαλάζια λίστα με τους έθνικόφρονες, πρώτα - πρώτα φυσικά τ' όνομα του πατέρα, παλιού γαιοκτημόνα, πιστού στις αρχές του, ύστερα ο μεγάλος γιός, ο πρώτος γαμπρός κι' όλοι οι άλλοι. Στο σημείο αυτό η Χαρολαμπία άναφάνησε:

—Γιατί όχι κι' ύπουργός ο Λάκης μας, τί δηλαδή καλύτερο είναι οι άλλοι; κι' έτρεξε να φέρει κι' άλλη σόδα απ' το μπακάλικο τους άπέναντι.

—Μή σέ δει κανείς, κι' έχουμε παραπόνα, της είπε η Παρασκευή, κι' έδειξε με το κεφάλι τους γείτονες που ήταν κλειδαμπαρωμένοι στα σπίτια τους.

—Κανένα δεν φοβάμαι. 'Ο κατ' οίκον περιεργασίας Ισχυρά για τους προδότες. Κι' άς τολμήσουν να κάνουν παραπόνα, οι κομμουνιστές.

Την τελευταία φράση την είπε πιο δυνατά, γυρνώντας κατά τη μεριά του σπιτιού της Άντιγόνης. Δεν την χώνευε από τότε που της έφαγε τόν Κωσταντή και τώρα τβόρισκε θαυμάσια ευκαιρία να την καρφώσει. Πετάχθηκε σβέλλα προς το δρόμο, κι' άς ήταν κι' όλος στις μέρες της. Η κοιλιά της άνεδοκατέβαινε όπως περπατούσε με τη μύτη ψηλά. Ήρθε σε δυό λεπτά με τις σόδες.

—Γεια σου, να μας ζήσεις Χαρολαμπία μου. Καλή λευτεριά. Σε λεύτερη πατρίδα θα γεννησεις τόν έγγονό μου, καμάρωσε ο γέρο Σταύρακας. Έλα γαμπρέ, πίες, στην υγεία της λευτερίας που πήρες για γυναίκα.

Πήρε ο Σωτήρης το ούτσκι, είχε πιά μπουχτίσει απ' το πίες - πίες με φούδες. Όλους τους φοβόταν εκεί μέσα, και τόν πεθερό του και τις αδελφές της Χαρολαμπίας, με πάνω απ' όλα την ίδια τη Χαρολαμπία. Την φοβόταν ακόμα κι' όταν της έκανε έρωτα, είχε την έντοψη πως να τώρα θ' άποτύχει και θ' άκουσει το ειρωνικό της γέλιο να τόν ραπίζει. Ένα άνάκατο αίσθημα από φόβο και θάλαμα ήταν όλα κι' όλα που αίσθανόνταν από τόν καιρό που μπήκε σ' αυτό το σπίτι. Κι' από προχθές, με το πραξικόπημα, ο φόβος του έγινε πιο άγριος καθώς ένοιωσε τη δύναμη που συγκεντρωνόταν στα χέρια τών πεθερικών του. Τώρα η Παρασκευή είχε θάλει το πικ - άπ, κι' ο Λάκης χόρευε ένα τσιφτετέλι. Τά μάτια όλων καρφαμμένα στον καισακάρη τους. Πάντε αδελφές κι' αυτός, χιλιάδες σπρέμματα κι' αυτός, ο γέρο Σταύρακας έριξε ένα ποτήρι στο πάτωμα. Τά θούψαλα πετάχτηκαν ως τά φύλλα της σικιάς που θάρυνε από τά πολλά τά σίκα.

—Νά μας ζήσεις, ύπουργέ μας.
Κείνη τη στιγμή άκριδώς άκούστηκε η πρώτη κανονία.

Η Καλλιόπη έκλεισε το πικ - άπ. Κάποιος φώναζε:
—Καράθια, έρχονται οι Τούρκοι.

Ο Λάκης άνέθηκε στην τάρτασα και κατέθηκε άμέσως, κατάρλωμος.

—Γρήγορα, είπε, πάρτε ό,τι μπορείτε και δρόμο...
—Τό ράδιο, φώναζε κάποιος. Άνοίξτε το ράδιο.

—Άι ήμετερα δυνάμεις σφυροκοπούν τόν έχθρό...
—Γρήγορα, ξανάπε ο Λάκης, αυτοί οι μαλάκες θά μας αφήσουν να μας πεσοκάμουν.

Ο Γέρο Σταύρακας θύμωσε.
—Φέρτε μου μαρέ το όπλο μου που θά τους αφήσω, εγώ τους σκόλλους να πατήσουν στον τόπο μου...

Ένα άεροπλάνο φάνηκε στον ούρανό, κι' ύστερα άλλο, κι' άλλο.

λο. Ή έκρηξη τους έκανε να πέσουν όλοι χάμα. Όταν σηκώθηκαν ο Λάκης ήταν κι' όλος στη ξάπορτα.

—Όποιος θέλει να μ' ακολουθήσει, σι' αυτοκίνητο. Έγώ φεύγω.

—Πού θά πάς μαρέ, σαν δεν ντρέπεται. Κάτσε εδώ και πάρε το όπλο, μην το γυρίσω πάνω σου... άγριεψε ο γέρος.

Ο Λάκης στάθηκε για λίγο άναποφάσιτος. Μά ένα καινούργιο σμήνος τόν έκανε να πάρει γρήγορα την άπόφασή του.

—Φύγετε όλοι, σας λέω, δεν υπάρχει τρόπος να τους αντιμετώπισουμε, όλος ο στρατός μετα-

Της Έλλης Παιονίδου

φέρθηκε στη Λευκωσία, στο εδρικό. Ξέρω τι σας λέω, εγώ τάλαγα αυτά.

Ο γέρο Σταύρακας πήρε ύφος έπίσημο, καθώς στάθηκε όρθος στη μέση της αλληής:

—Όποιος θέλει από σας άς φύγει. Έγώ δεν θά τόν κουνήσω απ' εδώ.

Η Χαρολαμπία είχε άπομείνει με τη σόδα στο χέρι. Οι άλλες έτρεχαν, άρπαζαν ό,τι μπορούσαν, ρούχα, τράφικα φάρτανα στα αυτοκίνητα. Τά παιδιά στρίγγλιζαν, στο δρόμο ο κόσμος άρχισε ήδη να τρέχει. Ο Σωτήρης τόν άγγιξε στο μπράτσο, μαλακά.

—Έλα, πάμε Χαρολαμπία, θ' άρχίσουν πάλι οι βομβαρδισμοί. Για πρώτη φορά τόν ακολουθήσε σαν μαγνητισμένη, χωρίς αντίσταση. Μπήκε στο αυτοκίνητο.

—Παναγία μου, τί θά γίνουμε - σκέφτηκε μόνο - αλλά δεν είπε τίποτα.

Στη γωνιά του δρόμου γύρισε κι' είδε τόν γέρο Σταύρακα, άκουμπωμένο στο όπλο του, άκίνητο, στην ίδια στάση.

—Πατέρα έλα μαζί μας, φάναζε η Χαρολαμπία.
Έκείνος της κούνησε το χέρι.

—Άύριο θάστε πίσω εδώ πάλι, όλοι.
Τό ράδιο μετάδιδε συνέχεια έμβωτήρια. Μέτρηση τ' αυτοκινήτα. Ένα, δυό, τρία, τέσσερα.

Ήταν όλοι οι δικοί της εκτός από τόν πατέρα. Πήραν σειρά πίσω από τά αυτοκίνητα. Στο δρόμο συναντούσαν κόσμο που έτρεχε πανικόβλητος. Μερικοί τους φώναζαν να σταματήσουν, να τους πάρουν μαζί τους.

—Μή σταματάς θά γυρίσωμε τους δικούς μου, είπε εκείνη.
Μιά γριά μοιραγούσε, τράβουσε τα μαλιά της. Τ' άεροπλάνο πάλι. Κείνη τη στιγμή ένοιωσε τόν πρώτο πόνο.

—Τά ρούχα του μαρού, πρέπει να γυρίσουμε πίσω, είπε στο Σωτήρη.

—Πού να γυρίσουμε τώρα, είναι αδύνατο, δέ βλέπεις τί γίνεται;
Θυμήθηκε τά ρούχα του, όλα πριγκιπικά, μαζεμένα στο μπαούλο. Όλα κεντημένα στο χέρι.

—Ένοιωσε ένα κενό.
—Κάνε γρήγορα, προστέρασε τους όλους. Νομίζω θά γεννησω.

Δεν ήθελε να σκεφτεί τίποτα. Στην Κερύνεια είχε τόν γιατρό της, πρωτοζάδελφο. Πού να θριακεται άραγε; Κάθε φορά που πήγαινε στην κλινική τήν έβλεπε άμέσως, άφηνε τις άλλες να περιμένουν. Ποτέ δεν μπορούσε να φανταστεί πως θά γεννησει σ' άλλον. Άλλον, ποιόν άλλον, πού; Δεύτερος πόνος. Ο Σωτήρης έτρεχε σαν τρελλός θαρώντας τό κλάσον. Οι αδελφές της έδωγαν τά κεφάλια από τ' αυτοκίνητο.

—Τήν έπιασαν οι πόνοι, φώναζε εκείνος μόνο.
Τίποτα, τίποτα, να μη σκεφτεί. Τό ράδιο μετάδιδει τώρα άνακοινωθέντα.

—Άι ήμετερα δυνάμεις...
—Κλείστο...
—Πρέπει ν' άκούμε, θά μας δώσουν έντολές...

Πάλι θούριοι. Μπροστά τους μία ομάδα στρατιώτες, τρέχουν σαν τρελλοί, χωρίς όπλα.

—Πάρτε μας μαζί σας, σας παρακαλούμε.
Ένας, ο πιο νέος, έκλαιγε...
—Τό αυτοκίνητο είναι άδειο κάνετε έγκληματα.

Γύρισε πίσω, είδε τόν ψηλό να τους όάζει κατάρες με τά χέρια. Ο Σωτήρης έτρεχε.

—Πώς είσαι τώρα; Θά πάμε όλόισια στο νοσοκομείο στη Λευκωσία. Άντέχεις;
Δεν είχε νυχτικό, δεν είχε σ' άπαραίτητα. Πώς θάνυνε τό μαρό; Προσπάθησε να ήρμήσει. Μπορεί και να μη γεννούσε σήμερα. Η Παρασκευή είχε πόνο μετ' όλοκληρη έδομάδα προτού γεννησει. Άύριο θάστελνε τόν Σωτήρη να τά πάρει όλα, και τόν πατέρα... τί λέει, αύριο θάρθει κι' αυτή μαζί τού πίσω, να γεννησει στην κλινική τού ζαδέλφου, στο δωμάτιο της με τό μπάνιο, όπως τό κράτησε... «θά τις θγάλλεις όλες έξω σαν έρθει ή ώρα μου, αυτό τό δωμάτιο είναι δικό μου... τό μπάνιο όπλα τό τηλέφωνο, όλα κατακαινούργια, κάτσεπρα...».

Πλησίασαν στη Λευκωσία. Κι' εδώ ο κόσμος έτρεχε, έφευγε. Κι' άν έρθουν ως εδώ: Μά δεν μπορεί, δεν θά τους αφήσουν οι δικοί μας, όπως καθάρισαν τους άλλους θά τους καθάρισουν κι' αυτούς, τους ξένους... Ο πόνος τώρα ήταν άνυπόφορος. Έσφιξε τά δόντια. Με τό κλάσον συνέχεια κατάρερα να φτάσουν ως τό νοσοκομείο. Όλοι εδώ τήχαν χαμένα. Γιατρός, νοσοκόμοι, άρρωστοί, έτρεχαν. Τήν κάθισε ο Σωτήρης σε μία γωνιά κι' έφυγε να θρει ένα γιατρό. Πού είναι οι δικοί της; Οι αδελφές της;

άλλη τά παίρνει για θάρκρια πόνο.

—Έλα, κάνε κουράγιο. Είσα γερή κοπέλα, θά τά καταφέρουμε.

Τραβά τό πράσινο κουρτινάκι όλόγυρα, ίσα ίσα που καλύπτει τό κρεβάτι της. Έτσι καλύπτουν και τους έτοιμοθάνατους, σκέφτεται. Σ' αυτό τό νοσοκομείο είχε έρθει μονάχα μία φορά, τότε που πέθαινε με καρκίνο ο θεός της. Κι' είχε όρκιστεί να μη ξαναμπεί. Η Έλένη της κρατά τό σφυγμό, της μετρά την πίεση. Έχει μία σταθερότητα στο χέρι της. Κι' οι πόνοι γίνονται όλο και πιο έντονοι, δεν τήν αφήνουν να σκεφτεί. Άφήνεται στα χέρια της.

—Δεν έχω ρούχα για τό μαρό... Τίποτα δεν πήρα, λέει δειλά.

—Θά στείλω να μου φέρουν άπό τό σπίτι. Έχω τά δικά του παιδιού μου. Μην τό σκέφτεσαι αυτό. Συγκεντρώσου τώρα, εδώ, προσπάθησε να χαλαρώσεις. Σε μία δυό ώρες θά γεννησεις. Θά προσπαθήσω να θρω κάποιον γιατρό για κείνη την ώρα. Έσύ χαλαρώσε.

Η Έλένη θρίσκει ένα κρεβάτι στο θάλαμο τών γυναικών. Πόσες γυναίκες, σαράντα, εκατό... μπροστά σ' όλες αυτές θά γεννησει!

—Δυστυχώς τό καινούργιο έχει μετατραπεί σε χειρουργείο. Δεν υπάρχει άλλος χώρος. Πρέπει να γεννησεις εδώ... Μην άνησυχείς. Έχω βοηθήσει πολλές φορές τόν γιατρό. Ξέρω.

Τώρα κρέμεται απ' αυτήν την άσημαντη, την Έλένη, φίλη της Άντιγόνης, της μεγάλης εχθράς της. Πρώτη κουμπάρα στο γάμο της με τόν Κωσταντή. Τόν Κωσταντή που τήν περιφρόνησε. Τόν Κωσταντή που τήν τρεπίνωσε. Δάκρυα γεμίζουν τά μάτια της. Η

—Δεν έχει τη δύναμη να σταθεί. Η Έλένη θρίσκει ένα κρεβάτι στο θάλαμο τών γυναικών. Πόσες γυναίκες, σαράντα, εκατό... μπροστά σ' όλες αυτές θά γεννησει!

—Δυστυχώς τό καινούργιο έχει μετατραπεί σε χειρουργείο. Δεν υπάρχει άλλος χώρος. Πρέπει να γεννησεις εδώ... Μην άνησυχείς. Έχω βοηθήσει πολλές φορές τόν γιατρό. Ξέρω.

Τώρα κρέμεται απ' αυτήν την άσημαντη, την Έλένη, φίλη της Άντιγόνης, της μεγάλης εχθράς της. Πρώτη κουμπάρα στο γάμο της με τόν Κωσταντή. Τόν Κωσταντή που τήν περιφρόνησε. Τόν Κωσταντή που τήν τρεπίνωσε. Δάκρυα γεμίζουν τά μάτια της. Η

—Δεν έχει τη δύναμη να σταθεί. Η Έλένη θρίσκει ένα κρεβάτι στο θάλαμο τών γυναικών. Πόσες γυναίκες, σαράντα, εκατό... μπροστά σ' όλες αυτές θά γεννησει!

—Δυστυχώς τό καινούργιο έχει μετατραπεί σε χειρουργείο. Δεν υπάρχει άλλος χώρος. Πρέπει να γεννησεις εδώ... Μην άνησυχείς. Έχω βοηθήσει πολλές φορές τόν γιατρό. Ξέρω.

Τώρα κρέμεται απ' αυτήν την άσημαντη, την Έλένη, φίλη της Άντιγόνης, της μεγάλης εχθράς της. Πρώτη κουμπάρα στο γάμο της με τόν Κωσταντή. Τόν Κωσταντή που τήν περιφρόνησε. Τόν Κωσταντή που τήν τρεπίνωσε. Δάκρυα γεμίζουν τά μάτια της. Η

—Δεν έχει τη δύναμη να σταθεί. Η Έλένη θρίσκει ένα κρεβάτι στο θάλαμο τών γυναικών. Πόσες γυναίκες, σαράντα, εκατό... μπροστά σ' όλες αυτές θά γεννησει!

—Δυστυχώς τό καινούργιο έχει μετατραπεί σε χειρουργείο. Δεν υπάρχει άλλος χώρος. Πρέπει να γεννησεις εδώ... Μην άνησυχείς. Έχω βοηθήσει πολλές φορές τόν γιατρό. Ξέρω.

Τώρα κρέμεται απ' αυτήν την άσημαντη, την Έλένη, φίλη της Άντιγόνης, της μεγάλης εχθράς της. Πρώτη κουμπάρα στο γάμο της με τόν Κωσταντή. Τόν Κωσταντή που τήν περιφρόνησε. Τόν Κωσταντή που τήν τρεπίνωσε. Δάκρυα γεμίζουν τά μάτια της. Η

—Δεν έχει τη δύναμη να σταθεί. Η Έλένη θρίσκει ένα κρεβάτι στο θάλαμο τών γυναικών. Πόσες γυναίκες, σαράντα, εκατό... μπροστά σ' όλες αυτές θά γεννησει!

—Δυστυχώς τό καινούργιο έχει μετατραπεί σε χειρουργείο. Δεν υπάρχει άλλος χώρος. Πρέπει να γεννησεις εδώ... Μην άνησυχείς. Έχω βοηθήσει πολλές φορές τόν γιατρό. Ξέρω.

Τώρα κρέμεται απ' αυτήν την άσημαντη, την Έλένη, φίλη της Άντιγόνης, της μεγάλης εχθράς της. Πρώτη κουμπάρα στο γάμο της με τόν Κωσταντή. Τόν Κωσταντή που τήν περιφρόνησε. Τόν Κωσταντή που τήν τρεπίνωσε. Δάκρυα γεμίζουν τά μάτια της. Η

—Δεν έχει τη δύναμη να σταθεί. Η Έλένη θρίσκει ένα κρεβάτι στο θάλαμο τών γυναικών. Πόσες γυναίκες, σαράντα, εκατό... μπροστά σ' όλες αυτές θά γεννησει!

—Δυστυχώς τό καινούργιο έχει μετατραπεί σε χειρουργείο. Δεν υπάρχει άλλος χώρος. Πρέπει να γεννησεις εδώ... Μην άνησυχείς. Έχω βοηθήσει πολλές φορές τόν γιατρό. Ξέρω.

Τώρα κρέμεται απ' αυτήν την άσημαντη, την Έλένη, φίλη της Άντιγόνης, της μεγάλης εχθράς της. Πρώτη κουμπάρα στο γάμο της με τόν Κωσταντή. Τόν Κωσταντή που τήν περιφρόνησε. Τόν Κωσταντή που τήν τρεπίνωσε. Δάκρυα γεμίζουν τά μάτια της. Η

—Δεν έχει τη δύναμη να σταθεί. Η Έλένη θρίσκει ένα κρεβάτι στο θάλαμο τών γυναικών. Πόσες γυναίκες, σαράντα, εκατό... μπροστά σ' όλες αυτές θά γεννησει!

—Δυστυχώς τό καινούργιο έχει μετατραπεί σε χειρουργείο. Δεν υπάρχει άλλος χώρος. Πρέπει να γεννησεις εδώ... Μην άνησυχείς. Έχω βοηθήσει πολλές φορές τόν γιατρό. Ξέρω.

Τώρα κρέμεται απ' αυτήν την άσημαντη, την Έλένη, φίλη της Άντιγόνης, της μεγάλης εχθράς της. Πρώτη κουμπάρα στο γάμο της με τόν Κωσταντή. Τόν Κωσταντή που τήν περιφρόνησε. Τόν Κωσταντή που τήν τρεπίνωσε. Δάκρυα γεμίζουν τά μάτια της. Η

—Δεν έχει τη δύναμη να σταθεί. Η Έλένη θρίσκει ένα κρεβάτι στο θάλαμο τών γυναικών. Πόσες γυναίκες, σαράντα, εκατό... μπροστά σ' όλες αυτές θά γεννησει!

—Δυστυχώς τό καινούργιο έχει μετατραπεί σε χειρουργείο. Δεν υπάρχει άλλος χώρος. Πρέπει να γεννησεις εδώ... Μην άνησυχείς. Έχω βοηθήσει πολλές φορές τόν γιατρό. Ξέρω.

Τώρα κρέμεται απ' αυτήν την άσημαντη, την Έλένη, φίλη της Άντιγόνης, της μεγάλης εχθράς της. Πρώτη κουμπάρα στο γάμο της με τόν Κωσταντή. Τόν Κωσταντή που τήν περιφρόνησε. Τόν Κωσταντή που τήν τρεπίνωσε. Δάκρυα γεμίζουν τά μάτια της. Η

αρχη λιμενων κυπρου

Η Αρχή Λιμένων Κύπρου πληροφορεί τούς ενδιαφερόμενους ό,τι σήμερα Πέμπτη θά πλευρίσουν στα λιμάνια της Λάρνακας και της Λεμεσού τά πιο κάτω πλοία:

Στό λιμάνι της Λάρνακας:
MARTHA I
LORD BYRON
ZLATOGRAĐ
MARAH
TENDERSHIP

Στό λιμάνι της Λεμεσού:
KAIEI
AHSAM
CONTI MIRS
MARIAM I
MYKONOS
MINA I
DODONE (MONH)

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΚΟΜΜΩΤΡΙΕΣ

Πεπειρομένες και μη για εκμάθηση όλων τών κλάδων κομμωτικής.

Μισθός αναλόγως προσόντων.

Διεύθυνση: HARRIS HAIRPORT OF LONDON
Φιλάντα Κάρτ 10ε
Λεωφόρος Μακαρίου Γ'
ΛΑΡΝΑΚΑ, ΤΗΛ. 57737
εργάσιμες ώρες.